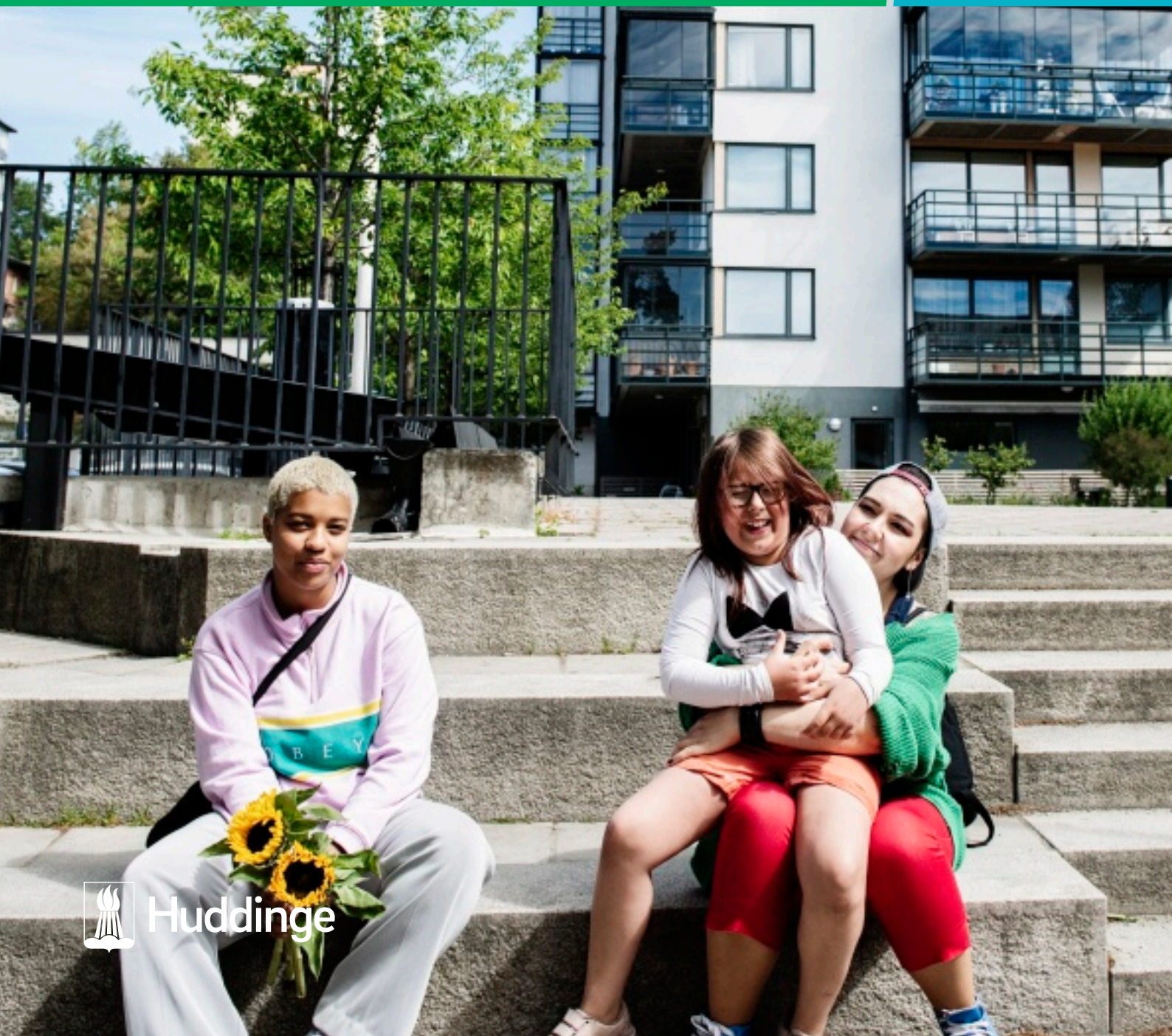

Program för trygghet och säkerhet

2018-2021

Huddinge

**Program för trygghet och säkerhet
2018-2021**

Beslutad av Huddinge kommunfullmäktige 2018-06-18

Huddinge kommun, Kommunstyrelsens förvaltning

Tryck: Ljungbergs tryckeri, september 2018

Foto: Omslag Maja Brand, sidan 3 och 15 Daniella Backlund, sidan 4, 10, 12, 13, 18,
23 Maja Brand, sidan 8 Polisen, Sidan 11 och 16 Mostphotos.

Förord

Med det här programmet har vi för första gången valt att ta ett samlat grepp kring inom trygghets- och säkerhetsområdet. Under de tre kommande åren kommer vi att jobba hårt för att minska risken för brott, olyckor och kriser som kan försämra tryggheten eller säkerheten för Huddinges invånare. Vi har ställt upp tydliga mål för vårt arbete.

Att vi som kommun också samverkar med resten av samhället är en förutsättning för att vi ska kunna lyckas. Samarbetet sker idag mellan kommunens olika verksamheter, men också med polis, räddningstjänst, region, lokala föreningar, företag och andra aktörer. Under de kommande åren kommer vi att förstärka samarbetet.

Nu fortsätter vi att jobba tillsammans. Tillsammans för att alla som bor, arbetar eller vistas i Huddinge ska känna sig trygga och säkra här.

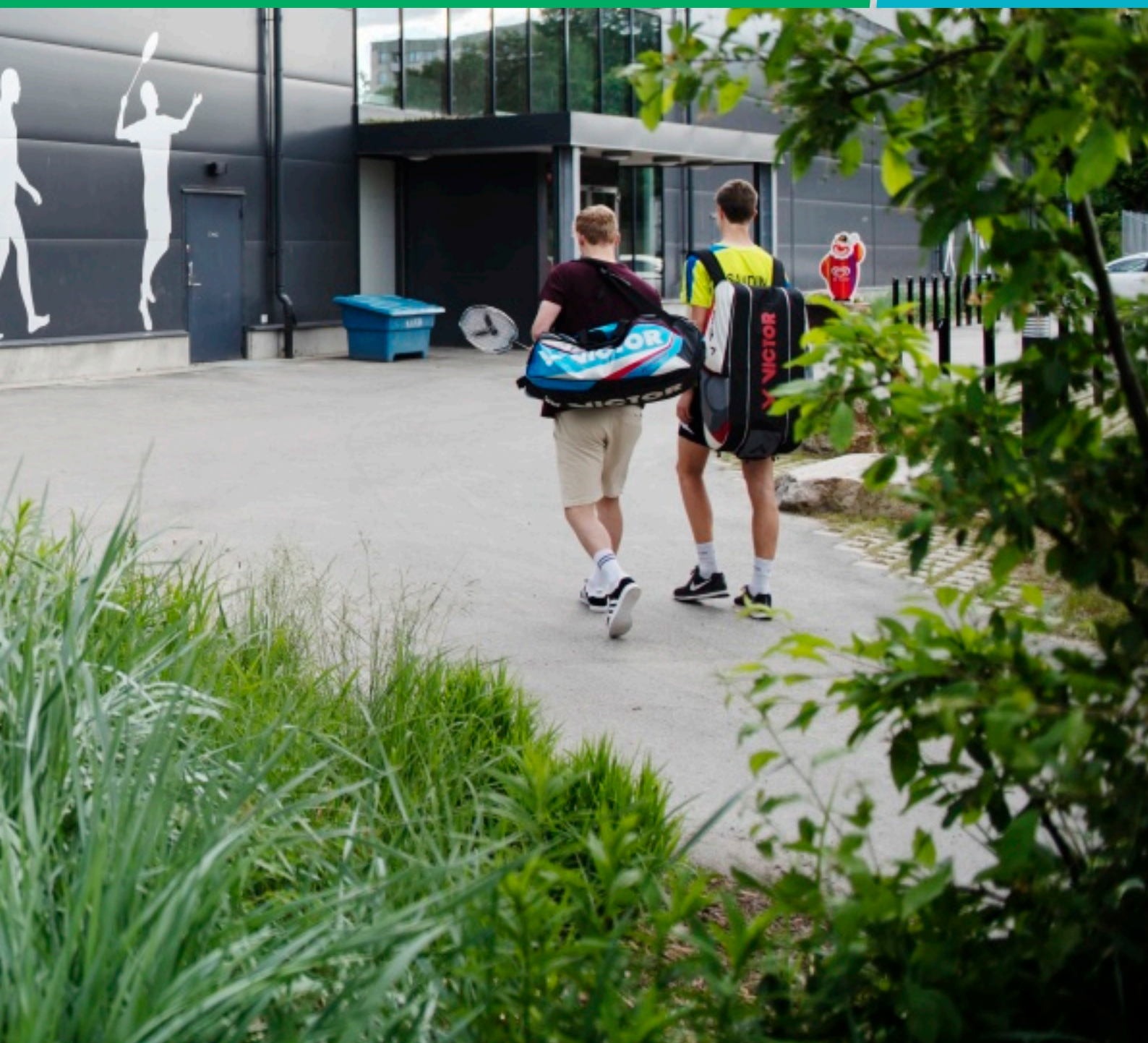
Christian Ottosson (C)

Kommunalråd med ansvar för miljö och brottsförebyggande i Huddinge kommun

Innehåll

1. Inledning, sidan 5
- 1.1 Program för trygghet och säkerhet 2018-2021, sidan 6
2. Huddinge kommuns arbete med trygghet och säkerhet - ansvarsområden, sidan 9
3. Mål för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, sidan 10
4. Mål för skydd mot olyckor, sidan 12
5. Mål för krisberedskap, sidan 13
6. Mål för civila försvaret, sidan 14
7. Mål för internt skydds- och säkerhetsarbete, sidan 20
8. Lagstiftning, sidan 21

Referensförteckning, sidan 22

1. Inledning

Huddinge ska vara en trygg och säker kommun för alla som bor, verkar och vistas i kommunen, där få oönskade händelser sker.

Många brott, olyckor, skador, samhällsstörningar eller yttringar för medborgarnas oro får efterverkningar i kommunens verksamhet. Att i samverkan med andra aktörer kunna hantera trygghets- och säkerhetsfrågor över hela hotskalan – med såväl individ- som samhällsperspektiv – är därför en central kommunal arbetsuppgift. (1)

Trygghets- och säkerhetsarbetet handlar om kommunens samlade arbete med att minska risken för brott, olyckor och kriser som hotar tryggheten eller säkerheten. Arbetet syftar till att värna människors liv och hälsa och grundläggande värden som demokrati och mänskliga rättigheter samt att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och förhindra skador på egendom och miljö. Ett tryggt och säkert Huddinge nås genom ett samordnat och effektivt förebyggande arbete mot brott, olyckor och kriser samt en bra förmåga att handla vid olyckor och kriser.

Globaliseringen och den samhällsutveckling som följer exponerar kommunen för nya och ständigt föränderliga hotbilder, vilket ställer större krav på förmågan att utveckla och anpassa risk- och krishanteringsarbetet i förhållande till aktuella förutsättningar och omvärlden.

Hotbilden idag är mer komplex och säkerheten påverkas av bland annat klimatförändringar, naturkatastrofer och

stora olyckor, men även av hot som till exempel cyberattacker, organiserad brottslighet, terrorism, våldsbejakande extremism och ytterst krig.

Konsekvenserna av brottsligheten är betydande för såväl enskilda individer som samhället i stort. För att möta de olika typer av komplexa hot och risker som samhället står inför måste kommunens arbete utgå från en helhetssyn och utifrån en bred samverkan med olika aktörer på olika nivåer – lokalt, regionalt och nationellt.

Hotbilden idag är mer komplex och säkerheten påverkas av bland annat klimatförändringar, naturkatastrofer och stora olyckor, men även av hot som till exempel cyberattacker, organiserad brottslighet, terrorism, våldsbejakande extremism och ytterst krig.

Kommunen har ansvar för många olika samhällsviktiga verksamheter som måste fungera i kris och vid höjd beredskap som till exempel dricksvattenförsörjning, energiförsörjning, renhållning, räddningstjänst, omsorg om barn, familjer, äldre och personer med funktionsnedsättning med mera. En störning eller ett avbrott i försörjningsflödet riskerar att påverka stora delar av samhället som idag präglas av ett beroende av tillgång till bland annat el, it, elektronisk kommunikation och transporter.

Huddinge kommun har ett ansvar för att förebygga och hantera allt från mindre olyckor som kan drabba enskilda individer till större kriser som kan drabba hela samhället. Med kunskap och ansvarstagande skapas förutsättningar för en god säkerhetskultur som resulterar i en trygg miljö för anställda, besökare, samarbetspartners och kommuninvånare. Trygghets- och säkerhetsperspektivet ska genomsyra kommunens verksamhet från planering till genomförande. Arbetet bedrivs långsiktigt, strukturerat och kostnadseffektivt. Vidare är trygghets- och säkerhetsarbetet processorienterat och ska kontinuerligt utvärderas och anpassas till gällande lagstiftning samt till de krav på verksamheten som finns från omvärlden.

1.1 Program för trygghet och säkerhet 2018-2021

Med Program för trygghet och säkerhet 2018-2021 tar Huddinge kommun för första gången ett samlat grepp om kommunens arbete med trygghet och säkerhet. Programmet, som riktar sig till samtliga kommunens nämnder,

förvaltningar och anställda, utgör en plattform och utgångspunkt för övriga kommungemensamma riktlinjer och andra styrdokument som mer i detalj beskriver olika delar av detta arbete.

Det finns ingen enhetlig definition av begreppen trygghet och säkerhet. Med säkerhet avses i detta program en frånvaro av oönskade händelser och skador som drabbar människor, egendom eller miljö. Med trygghet avses i detta program en frånvaro av upplevd oro. Trygghet kan uppnås dels genom att säkerheten ökar, dels genom åtgärder som ökar tryggheten. Arbetet styrs till viss del av lagstiftning, försäkringskrav, standarder och vägledningar, men även av Huddinge kommuns egna ambitioner på området.

Syftet med Program för trygghet och säkerhet 2018-2021 är att definiera ansvarsområden för Huddinge kommuns arbete med trygghet och säkerhet samt fastställa övergripande mål för verksamheten i dessa ansvarsområden. Under programperioden kommer kommunen att, med utgångspunkt i pågående arbete, utveckla arbetet med trygghet och säkerhet på flera områden. Kommunen har bland annat som ambition att utveckla det brottsförebyggande arbetet som inte är lika reglerat av lagstiftning som övriga trygghets- och säkerhetsrelaterade frågor. Ett annat område som kommer att behöva utvecklas är det civila försvaret som till följd av ett försämrat omvärldsläge kommer att kräva allt större insatse

1.1.1 Genomförande av Program för trygghet och säkerhet 2018-2021

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för styrning, ledning och samordning av arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågorna. Kommunstyrelsens förvaltning har ett ansvar för att ta fram relevanta styrdokument i form av kommungemensamma riktlinjer och anvisningar inom området, stödja förvaltningarna, utveckla arbetet, följa framtagen statistik och göra analyser.

Kommunfullmäktige fastställer programmet för trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsens förvaltning har ett övergripande ansvar för programmet. Samtliga nämnder har dock ansvar för trygghets- och säkerhetsarbetet inom sina respektive verksamhetsområden och respektive förvaltningsdirektör svarar för att gällande lagstiftning följs samt för att Program för trygghet och säkerhet 2018-2021 implementeras i verksamheten genom Mål och budget (2) och verksamhetsplaner där åtgärder identifierats och styrinstrument initieras.

1.1.2 Uppföljning, utvärdering och revidering

En viktig del i det systematiska trygghets- och säkerhetsarbetet är kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar av det arbete som genomförts. Nämnderna har ett ansvar för uppföljningarna och utvärderingarna som syftar till ett systematiskt förbättringsarbete där erfarenheterna arbetas in i den fortsatta tillämpningen av programmet. Programmet för trygghet och säkerhet följs

upp årligen inom ramen för ordinarie planerings- och uppföljningsprocess. Uppföljningarna belyser i vilken utsträckning målen uppfyllts och beslutade åtgärder genomförts i enlighet med gällande lagar och regler. Anvisningar och processer revideras kontinuerligt. Den årliga uppföljningen och utvärderingen redovisas för Kommunstyrelsen i ett särskilt ärende och åtgärderna i respektive verksamhet anpassas inom ramen för Mål och budget.

Kommunstyrelsens förvaltning har ett ansvar för att ta fram relevanta styrdokument i form av kommungemensamma riktlinjer och anvisningar inom området, stödja förvaltningarna, utveckla arbetet, följa framtagen statistik och göra analyser.

Arbetet med att öka tryggheten och minska brottsligheten är ett ansvar för flera olika aktörer i samhället och måste bedrivas brett.

2. Ansvarsområden för Huddinge kommuns arbete med trygghet och säkerhet

Huddinge kommun delar in arbetet med trygghet och säkerhet i fem ansvarsområden:

- 1) Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete
- 2) Skydd mot olyckor
- 3) Krisberedskap
- 4) Civilt försvar
- 5) Internt skydds- och säkerhetsarbete

Ansvarsområdet internt skydds- och säkerhetsarbete riktar sig till kommunens nämnder som verksamhetsutövare medan övriga ansvarsområden riktar sig till kommunens invånare och de som vistas i kommunen.

1 Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Oron för brottsligheten i samhället ökar enligt Nationella trygghetsundersökningen som Brottsförebyggande rådet tagit fram. Kvinnor oroar sig betydligt mer än män och störst är kvinnors oro för bostadsinbrott och för överfall eller misshandel (3). Arbetet med att öka tryggheten och minska brottsligheten är ett ansvar för flera olika aktörer i samhället och måste bedrivas brett. Det kommunala arbetet med frågorna utgår från ett engagemang och en politisk vilja att verka för en ökad trygghet för kommuninvånarna och de som vistas och verkar i kommunen, snarare än utifrån lagstiftningen. Arbetet

behöver utföras strukturerat och kunskapsbaserat och involvera flera aktörer genom systematisk samverkan.

Ansvarsområdet Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete inkluderar såväl social som situationell brottsprevention. Social brottsprevention syftar till att motverka att individer antingen börjar begå brott i unga år, eller att motverka återfall i ny brottslighet efter avtjänat straff. Situationell brottsprevention handlar om att genom kontroll eller övervakning av en plats eller av ett objekt eller genom fysiska åtgärder, öka risken för upptäckt eller att minska brottsobjektets tillgänglighet genom till exempel lås och larm (4).

I ansvarsområdet ingår våldsbrott som våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, hatbrott samt arbete mot våldsbejakande extremism. Därutöver ingår skadegörelse, stöld, ungdomskriminalitet och organiserad brottslighet. Förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) som har en tydlig koppling till kriminalitet, ingår i ansvarsområdet (5). Även hantering av social oro och brottsofferstöd ingår i det trygghetsskapande arbetet.

2 Skydd mot olyckor

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) har som huvudsyfte att minska antalet olyckor och skador till följd av olyckor. Detta ska ske genom målstyrning istället för detaljstyrning från statens sida och ge en ökad möjlighet för kommunerna att anpassa sin verksamhet utifrån lokala förhållanden. Det förebyggande arbetet ska stärkas och den enskildes ansvar i förhållande till det offentliga ska göras tydligare. Kommunen ska samordna det olycksförebyggande arbetet inom kommunens område samt öka lärandet genom att genomföra olycksorsaksutredningar. Detta sker bland annat genom att kommunen ansvarar för att genomföra tillsyn, stödja den enskilde att ta sitt ansvar, olycksundersökning, verkställa räddningstjänstuppdrag, rengöring och brandskyddskontroll av eldstäder (sotning) och samordning av arbetet mot andra olyckor än brand.

Huddinge kommun är medlem i och har ett väl utvecklat samarbete med Södertörn Brandförsvarsförbund. Som medlem i förbundet har kommunen överlåtit vissa delar av sitt ansvar, som till exempel räddningsinsatser och myndighetsutövning (tillsyn) avseende brand, till kommunalförbundet.

3 Krisberedskap

En kris är en oväntad och allvarlig händelse som drabbar många människor och stora delar av samhället och som hotar grundläggande värden och funktioner. Kriser kan inte hanteras med normala resurser och den vanliga organisationen, utan den kräver samordnade åtgärder från flera aktörer.

Målen för samhällets krisberedskap är att skydda människors liv och hälsa, värna samhällets funktionalitet samt upprätthålla grundläggande värderingar, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Med krisberedskap avses förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer, genom utbildning, övning och andra åtgärder samt genom den organisation och de strukturer som skapas före, under och efter en kris.

Området krisberedskap är reglerat i lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Bestämmelserna syftar till att kommunen ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha god förmåga att hantera krissituationer. I lagen fastställs bland annat kommunens geografiska områdesansvar, kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, utbildning och övning samt planering inför kriser och höjd beredskap. Kommunen ska för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras.

4 Civilt försvar

Det civila försvaret är en del av det nya totalförsvaret. Målet för det civila försvaret är att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld. Det civila försvaret bygger på samhällets krisberedskap och samhällets samlade motståndskraft.

Kommunen ska enligt lagen om totalförsvaret och höjd beredskap planera sin verksamhet för att fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret vilket bland annat inkluderar inriktning av verksamheten, tjänstgöring för personal mm. Den återupptagna planeringen för det civila försvaret baseras på krisberedskapsarbetet och lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

(LEH). Utgångspunkten är att förmågan att hantera kriser i samhället i fredstid också ska ge en grundläggande förmåga att hantera krigssituationer.

Kommunen bibehåller sitt ansvar även vid höjd beredskap

Kommunerna har ansvar för många olika samhällsviktiga verksamheter som måste fungera i kris och vid höjd beredskap. Det verksamhetsansvar som gäller under normala förhållanden och i krissituationer gäller också då regeringen beslutar om höjd beredskap, det vill säga den som har ett ansvar för en verksamhet i fred ska behålla det i krig om verksamheten ska upprätthållas då.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har till regeringen redovisat hur arbetet med krisberedskap och den återupptagna planeringen för det civila försvaret bör utvecklas inom kommuner och landsting under perioden 2018-2020.

MSB bedömer att utvecklingen av totalförsvaret bör ske stegvis och att alla kommuner och landsting, med utgångspunkt i krisberedskapsarbetet, bör komma igång med de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap så att de på sikt kan fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret i händelse av krig.

Under 2018 förväntas MSB och Sveriges kommuner och landsting (SKL) teckna en ny överenskommelse om kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.

5. Internt skydds- och säkerhetsarbete

Ansvarsområdet Internt skydds- och säkerhetsarbete omfattar den kommunala verksamheten och inkluderar skydd av anställda och förtroendevalda, skydd av kommunens lokaler, egendom och utrustning. I arbetet ingår systematiskt brandskyddsarbete (SBA), försäkringar, lås och larm, kameraövervakning och bevakningstjänster samt förbyggande arbete mot interna oegentligheter.

Internt skydds- och säkerhetsarbete inkluderar även säkerhetsskydd och informationssäkerhet.

Säkerhetsskyddslagen reglerar arbetet med säkerhetsskyddsfrågorna som bland annat omfattar skydd mot spioneri,

sabotage och terrorism och skydd av sekretessbelagda uppgifter som rör rikets säkerhet. Enligt säkerhetsskydds-förordningen ska kommunen ha en säkerhetsskyddschef som utövar kontroll över säkerhetsskyddet. Vidare ska kommunen enligt förordningen undersöka vilka uppgifter i verksamheten som skall hållas hemliga med hänsyn till rikets säkerhet och vilka anläggningar som kräver ett säkerhetsskydd med hänsyn till rikets säkerhet eller skyddet mot terrorism. Resultatet av denna undersökning (säkerhetsanalys) skall dokumenteras.

Informationssäkerhet handlar om informationens (6) tillgänglighet, riktighet, konfidentialitet och spårbarhet. Ikraftträdandet av det så kallade NIS-direktivet (7) ställer krav på systematiskt informationssäkerhetsarbete för samhällsviktiga tjänster. Vidare ställer EU:s dataskyddsförordning - GDPR (8) bland annat större krav på dokumentation, analyser och incidenthantering.

3. Mål för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete

Det övergripande målet för Huddinge kommuns trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete är att öka den upplevda tryggheten samt att minska utsattheten för brott.

Arbetet ska utgå från evidensbaserad kunskap och följas upp och utvärderas systematiskt bland annat genom fortlöpande analys av brottsstatistiken samt trygghetsmätningar som genomförs minst vart tredje år.

Kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska finnas med som en naturlig del i hela samhällsbyggnads processen. Detta innebär bland annat att trygghet och säkerhet ska inkluderas i Huddinge kommuns arbete med översiktsplaner, utvecklingsplaner, detaljplaner och andra delar av planprocessen. I planering och genomförande av torg, parker, gator och övriga allmänna platser ska trygghet och säkerhet finnas med som ett viktigt perspektiv att ta hänsyn till med särskilt fokus på belysning, klotter och skadegörelse. Exploatörer, mark- och fastighetsägare och andra aktörer ska ta trygghets- och säkerhetsfrågor i beaktande såväl vid genomförandet som planeringen av den framtida förvaltningen.

Kommunen ska genom tidiga och samordnade sociala preventiva insatser riktade mot barn, unga och äldre verka för att antalet brott i kommunen minskas. Motivationen att begå brott ska minska liksom risken att återfalla i brott. Vidare ska

brott göras minde lönsamma, mer riskabla och svårare att utföra och risken för att upptäckt när brott begås ska öka.

Trygghet och säkerhet ska inkluderas i Huddinge kommuns arbete med översiktsplaner, utvecklingsplaner, detaljplaner och andra delar av planprocessen.

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska omfatta såväl socialt och situationellt brottsförebyggande arbete. Arbetet ska ske genom förvaltningsövergripande åtgärder samt i samverkan med bostadsbolagen och med andra lokala myndigheter som till exempel Polisen och Södertörns brandförsvarsförbund.

Därutöver ska samarbete ske med näringslivet, föreningslivet och andra delar av civilsamhället. Kommunen ska stimulera invånarnas egenansvar, genom att göra det enkelt att anmäla klotter och annan skadegörelse, för att därigenom bidra till ökad trivsel och trygghet. Utifrån lägesbilder av brotts- och trygghetsutvecklingen identifieras lämpliga insatser.

Kommunen ska ha tydliga rutiner och riktlinjer för olika specifika händelser som kan påverka känslan av trygghet. Exempel på detta är social oro, olovliga bosättningar, organiserad brottslighet, våldsbejakande extremism.

Mål för arbetet mot klotterrelaterad skadegörelse

Huddinge kommun ska vara en trygg,

välskött och trivsam kommun. Kommunen har nolltolerans mot alla former av klotterrelaterad skadegörelse. Kommunen ska arbeta förebyggande mot klotterrelaterad skadegörelse och det ska finnas en snabb, tydlig och evidensbaserad klotterhantering och saneringsprocess.

Fler mål för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet

Kommunen ska under programperioden utveckla mål för att öka den upplevda tryggheten samt minska utsattheten för brott inom följande områden:

- Arbete mot olika former av våldsbrott (våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, hatbrott)
- Arbete mot våldsbejakande extremism
- Arbete mot kriminalitet och organiserad brottslighet
- Arbete mot alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT)
- Arbete mot olika former av skadegörelse.

4. Mål för skydd mot olyckor

Huddinge kommun är medlem i Södertörns Brandförsvarsförbund.

Som medlem i ett kommunalförbund har kommunen överlåtit vissa delar av sitt ansvar till kommunalförbundet. Detta är dokumenterat i förbundsordningen för Södertörns Brandförsvarsförbund. Förbundets tolkning av uppdraget finns i ett gemensamt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2016–2019. Det innebär bland annat att Huddinge kommun har kvar vissa delar av kommunens ansvar enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Mål för arbetet med skydd mot olyckor

Huddinge kommun ska verka för att i större utsträckning skapa samsyn mot andra olyckor än brand med målet att

minska antalet olyckor och skador till följd av dessa. I kommunens verksamhetslokaler ska det finnas ett skäligt brandskydd. Kommunen ska under programperioden se över och revidera befintliga styrdokument inom dessa områden. Södertörns Brandförsvarsförbund är en viktig samarbetspartner i detta arbete.

5. Mål för krisberedskap

Arbetet med kommunens krisberedskap sker inom kommunens olika verksamhetsområden där respektive nämnd ansvarar för sitt krisberedskapsarbete.

Huddinge kommun har en plan för ledning och information för att hantera extra-ordinära händelser och andra oönskade händelser som kräver krisledning. I planen fastställs förvaltningarnas ansvar för krisorganisation och krisplaner samt kommunens larmvägar vid en kris. I planen ingår även aktivering av POSOM9. Inom det geografiska områdesansvaret samverkar kommunen med olika aktörer kring såväl förebyggande åtgärder som hanteringen av uppkomna kriser.

På den regionala nivån samarbetar Huddinge kommun med Samverkan Stockholms- regionen där olika lokala, regionala och nationella aktörer arbetar tillsammans för att stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, förebygga risker och hantera kriser (10). Samverkan Stockholmsregionen arbetar för en trygg, säker och störningsfri region genom effektiv samverkan mellan aktörerna för att förebygga risker och hantera kriser. Utgångspunkten är att en effektiv samverkan i vardagen skapar god beredskap och förmåga att hantera större händelser och kriser.

Mål för krisberedskapsarbetet

Målet för Huddinge kommuns arbete med krisberedskap är att värna människors liv och hälsa, miljö, egendom och samhällets funktionalitet genom att upprätthålla

samhällsviktiga verksamheter¹¹ samt förebygga och förhindra antalet olyckor och kriser och begränsa konsekvenserna av dessa.

Målet för Huddinge kommuns arbete med krisberedskap är att värna människors liv och hälsa, miljö, egendom och samhällets funktionalitet.

Kommunen ska planera och genomföra åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet. Utgångspunkten är kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Alla förvaltningar ska genomföra risk- och sårbarhetsanalyser utifrån en kommun-gemensam metod samt identifierar hur risker och sårbarheter ska hanteras.

Huddinge kommun ska vidare ha en god krisledningsförmåga. I syfte att utveckla krisledningsförmågan ska kommunen inrätta funktionen tjänsteman i beredskap.

6. Mål för civila försvaret

Huddinge kommun ingår i Stockholmsregionen som är ett militärstrategiskt viktigt område. Kommunen ska påbörja planeringen för verksamhet under höjd beredskap för att på sikt fullgöra sin uppgift inom totalförsvaret i händelse av krig. Insatser ska vidtas för kompetenshöjning gällande totalförsvaret, stärkt säkerhetsskydd samt planer för den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap.

Huddinge kommuns utveckling av det civila försvaret görs i samma takt som statens stöd i form av vägledningar och utbildningar finns på plats. Frivilligorganisationerna är en viktig del i uppbyggnaden av det civila försvaret. Insatserna under programperioden kan komma att behöva anpassas till följd av till exempel en reviderad överenskommelse mellan MSB och SKL.

Mål för arbetet med civila försvaret

Målet för Huddinge kommuns arbete med det civila försvaret är att vidta kompetenshöjande insatser rörande totalförsvaret bland nyckelpersoner inom kommunen.

Målet är vidare att stärka kommunens säkerhetsskydd (se kapitel 7) samt påbörja beredskapsplanering för att kunna bedriva verksamhet under höjd beredskap. I arbetet ingår bland annat att utforma en organisation för den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap samt att planera för personalförsörjning av denna organisation genom krigsplacering.

Målet för Huddinge kommuns arbete med det civila försvaret är att vidta kompetenshöjande insatser rörande totalförsvaret bland nyckelpersoner inom kommunen.

7. Mål för internt skydds- och säkerhetsarbete

Det övergripande målet för Huddinge kommuns interna skydds- och säkerhetsarbete är att minimera risken för personskada, störning, förlust och kostnader till följd av brand, skadegörelse, stöld, inbrott, bedrägerier eller andra former av olovligt användande av kommunens resurser.

Mål för arbetet med skydd av kommunens anställda, förtroendevalda samt de som nyttjar kommunens tjänster, lokaler och anläggningar

Huddinge kommuns anställda och förtroendevalda ska vara fria från trakasserier, hot och våld och annan otillbörlig påverkan. Detta omfattar även de som nyttjar kommunens tjänster, lokaler och anläggningar. Personal i verksamhet med förhöjd risk för att utsättas för våld och hot ska få grundläggande utbildning i bemötande och konflikthantering mot hot och våld var fjärde år.

Mål för arbetet med interna oegentligheter

Huddinge kommun ska ha medarbetare och förtroendevalda som agerar etiskt och moraliskt korrekt och är fria från mutor och jäv. Medarbetare och förtroendevalda ska på ett ansvarsfullt och respektfullt sätt följa interna regler för representation och hantering av sekretessbelagda uppgifter och handlingar. Det ska vara lätt att göra rätt.

Mål för arbetet med skydd av kommunens lokaler, egendom och utrustning

Målet för arbetet med skydd av kommunens lokaler, egendom och

Det ska vara lätt att göra rätt.

utrustning är att anpassa tillträde och lokalernas utformning till största möjliga öppenhet och tillgänglighet samtidigt som möjligheterna till brott eller annan skada förhindras och försvåras.

Alla chefer ska ha ett högt säkerhetsmedvetande och bedriva ett systematiskt arbete med brandskydd och arbetsmiljö. All personal ska genomgå grundläggande brandskyddsutbildning var tredje år. Samtliga nya hyreskontrakt avseende lokaler ska innehålla en gränsdragningslista för brandskydd. Alla chefer säkerställer att kommunens incidentrapporteringssystem (12) används så och att skador och risker registreras och utreds.

Mål för arbetet med säkerhetsskyddsfrågor

Målet för arbetet med säkerhetsskyddsfrågor är att skydda kommunens verksamhet mot brott som kan hota rikets säkerhet. Under 2018 ska en säkerhets-skyddschef utses och en säkerhetsanalys över verksamheten genomföras utifrån säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskydds-förordningen.

Mål för arbetet med informationssäkerhetsfrågor

Målet med Huddinge kommuns arbete med informationssäkerhet är att säkerställa informationens tillgänglighet, riktighet, konfidentialitet och spårbarhet utifrån uppsatta krav:

- konfidentialitet – endast behöriga får ta del av informationen
- riktighet - informationen ska vara tillförlitlig, korrekt och fullständig
- tillgänglighet - informationen ska kunna användas efter behov, i förväntad utsträckning samt av rätt person med rätt behörighet
- spårbarhet - specifika aktiviteter som rör informationen kan spåras.

Huddinge kommun ska vidare säkerställa efterlevnaden av den nya dataskyddsförordningen (GDPR) och de kompletterande bestämmelserna i dataskyddslagen. Kommunens samtliga verksamhetskritiska informationstillgångar ska informationsklassificeras och informationssäkerhetsarbetet ska bedrivas enligt ett ledningssystem för informationssäkerhet.

Informationsägare är den som äger och ansvarar för att informationen är riktig och

tillförlitlig samt för det sätt informationen sprids. Informationsägaren avgör vilken information som får hanteras, hur den hanteras och av vem.

Systemägare är den person som har det övergripande ansvaret för ett IT-system. Systemen ska uppfylla informationssäkerhetskraven i förhållande till verksamhetens behov.

Systemansvariga har det funktionella helhetsansvaret för ett system och fungerar i hög grad som systemägarens utförare och ser till att systemets funktionalitet samt planerade och beslutade aktiviteter genomförs och upprätthålls.

Alla som hanterar informationstillgångar har ett ansvar att informationssäkerheten upprätthålls. Alla chefer ska säkerställa att säkerhetsrutinerna inom respektive ansvarsområde utförs så att detta program med tillhörande styrdokument kring informationssäkerhet efterlevs.

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för kommunens informationssäkerhetsarbete. Informationssäkerhet ska vara en naturlig och integrerad del av kommunens alla verksamheter och all personal ska ha kunskap om hur informationssäkerhet säkerställs inom den egna verksamheten. Huddinge kommun ska följa kommunens regelverk för informationssäkerhet, lagar, författningar, avtalsförpliktelser samt andra säkerhetskrav. Risk- och sårbarhetsanalyser ska genomföras årligen för verksamhetskritiska system samt inför anskaffning av nya system eller väsentliga förändringar av befintliga system.

8. Lagstiftning

Huddinge kommuns trygghets- och säkerhetsarbete styrs av flera olika lagstiftningar, kommunens egna ambitioner samt försäkringskrav.

Nedan listas de viktigaste lagarna inom ansvarsområdet:

- Arbetsmiljölagen
- Brottsbalken
- Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen
- Diskrimineringslagen
- Kommunallagen
- Lagen och förordningen om totalförsvaret och höjd beredskap
- Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Lagen om skydd mot olyckor
- Offentlighets- och sekretesslagen
- Plan- och bygglagen
- Socialtjänstlagen
- Säkerhetsskyddslagstiftningen

Referensförteckning

- (1) SKL och MSB 2018, Öppna jämförelser, Trygghet och säkerhet 2017, Bostadsbrand och brandförebyggande arbete, sidan 7
 - (2) Mål och budget är kommunens övergripande styrdokument innehållande vision, mål och mått.
 - (3) Brå 2018, Sammanställning av centrala resultat från Nationella trygghetsundersökningen 2017, Om otrygghet, oro för brott och förtroende för rättsväsendet
 - (4) Regeringskansliet, Justitiedepartementet, 2017, Tillsammans mot brott, Ett nationellt brottsförebyggande program, Kortversion av regeringens skrivelse 2016/17:126
 - (5) Ibid, s 19
- 6 Information förekommer i många former. Den kan exempelvis vara tryckt eller skriven, elektroniskt lagrad, skickad med post eller e-post, visad på film eller muntlig.
- 7 Network and Information Security (NIS)
- 8 General Data Protection Regulation (GDPR)
- 9 POSOM står för psykiskt och socialt omhändertagande. I Huddinge kommun är det social- och äldreomsorgsförvaltningen som ansvarar för POSOM-arbetet.
- 10 Aktörerna inom Samverkan Stockholmsregionen är kommunerna i Stockholm län, Kustbevakningen Region Nord-Ost, Länsstyrelsen i Stockholms län, Militärregion Mitt, Polisen Region Stockholm, SOS Alarm, Stockholms hamnar, Stockholms läns landsting, Storstockholms brandförsvaret, Södertörns brandförsvarsförbund, Brandkåren Attunda och Trafikverket, Arbetet sker i nära samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- 11 Samhällsviktiga verksamheter är sådan verksamhet som vid ett avbrott kan leda till en allvarlig kris i samhället eller att verksamheten är nödvändig för att klara en kris och minimera skadorna. Exempel på sådan verksamhet är energiförsörjning, transporter, vatten och sjukvård.
- 12 KIA

Program för trygghet och säkerhet 2018-2021

Du som bor, arbetar eller vistas i Huddinge ska känna dig trygg och säker. Därför är arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor en av kommunens viktigaste uppgifter. Programmet för trygghet och säkerhet 2018-2021 innehåller följande ansvarsområden:

- Mål för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete
- Mål för skydd mot olyckor
- Mål för krisberedskap
- Mål för civila försvaret
- Mål för internt skydds- och säkerhetsarbete

Läs mer om Huddinge kommuns arbete för trygghet och säkerhet på huddinge.se/trygghet

Huddinge kommun
www.huddinge.se